

Адреса Редакції і Адміністрації
„Український Голос“
Черешів, Побережжя ч. 1.

Контракт К. О. в Варшаві № 142.807.
передплата вкраю вносить 10 зол.
річно, 5-50 зол. піврічно, 3 зол.
чвертьрічно. В Чехії квартално
18 ч. к. (передплата в Чехослова-
ччині складатиме контр. Адм. „Укр.
Голосу“ в Zivnostenska Banka
v Praze). Для Франції 60 фр. річно,
для Америки 2 1/2 дол. річно.

Ціна прим. 25 с.

Редактор приймає щодня від
год. 1 1/2—2 1/2.
рукописів Редакція не звертає
неоплачених писем не приймається

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орган.

Тарифа оголошень за текстом
за 1 вірш міліметровий одно-
шпальтовий (сторона має 6
шпальт зноскових) 0'24 зол. пол.
для дрібних промисл. укр. інстат.
0'16 зол. п. Дрібні оголошення по
0'15 зол. п. за слово, найменше
дрібне оголошення 1 зол. п. для
шукаючих праці подає безпосеред-
но до Адм. по 0'10 зол. п. за слово
Оголошення в тексті 150%, дорож-
ші, на першій сторони 300%, до-
рожші. Рахунки платні і заскар-
жалні в Перемишлі, а замовля-
ючий анонс вже тем самим без
застережень годиться на це.

З ПОЧАТКОМ ШКІЛЬНОГО РОКУ.

Останніми часами під впли-
вом всенних подій і їх наслід-
ків для нашого народу, в дея-
ких кругах нашого громадян-
ства дається заприпитати вір-
не відношення до середнього
шкільництва. Є навіть такі, що
на гімназіста дивляться з ми-
лосердям — мовляв — про-
павша хлопчина, на що йому
до гімназії ходити, краще вчи-
тись горшки дротувати.

Такі і тим подібні думки
висловлюються в товариських
розмовах, чути їх на зборах,
читається в пресі. А один з
наших визначних громадян пи-
сав свого часу, що дуже був
огірчений, коли почув, як мо-
лоденька гуцулочка кувала ла-
тинську відміну іменника rosa
(роза). По що їй того? Кра-
ше їй навчитись — от хочби
кабати шити.

Ми Українці маємо вро-
джені захил до пересадки. Вро-
ди ми любимо скрайності.
Та скрайність, очевидно, за-
чинає панувати і в педаго-
гіці. Перед війною, коли уряд-
нича кар'єра давала сякий-та-
кий кусень хліба — у нас гім-
назія була в великій пошані.
Якщо хлопчик, особливо син ін-
телігентних родичів, перервав
науку в гімназії і вибирав ін-
ший „фах“, то над його долею
бідкались всі знакомі. Ще й
нині пригадують собі наші
старші громадяни, що ходили
до гімназії в Коломиї перед
32 літами, такий випадок: Си-
на загалом відомого і пова-
жаного директора народної
школи, ученика II кл. укр. гім-
назії, гарного і здібного хло-
пчину, по великодушних святах
„напав гедз“. Він збунтувався
і пішов на практику до бля-
хара — очевидно проти волі
батьків. В місті загомоніло —
не лиш між гімназістами, але
і серед старших. Ми його то-
вершиш, найбільше боліли над
ним. На просьбу його батьків
виходили ми вечором напроти
него, як вертав з майстерні,
і старались йому витолкувати,
який він „страшний злочин“ по-
повнив, покинувши школу, я-
кого стиду наробив батькам, всту-
пивши на практику до бля-
хара. А веселий „злочинець“
кпинами збивав нас з панте-
ляку, а коли йому було вже
за багато наших „моралів“,
підкидав капець з ноги так ви-
соко, що ми з подиву аж ро-
ти роззявали, самі пробували
так підкинути і про свою місію
забували.

Щож це було? Хлопець
мав охоту до бляхарства, а
його ніхто не розумів; його
замилування до фізичної праці
уважалося не лиш родинним,
але й громадським нещастям.

То була скрайність перед-
воєнна — а по війні огірчений
старший громадянин гнівався
на гуцулочку, що вона, ідучи
до школи, повтаряє латинську
граматику і радить їй — ка-
бати шити.

Отже друга скрайність!
А тимчасом треба було і
малого бляхарчука заохотити
до праці, бо він мігби нам роз-
винути одну галузь ремесла,
а гуцулку теж підбадьорити,
бо вона колись могла стати
нашою Куріє-Складовскою!

Отже треба нам, відповідно
до здібності, молодіж рів-
номірно розділяти між всі шко-
ли. Здібна умова молоді нехай
іде до середніх шкіл, бо вона

має стати мозком народу. Мо-
лодь менше здібна до умової
праці — хай іде до шкіл фа-
хових всякого роду і до ре-
месла. Але до кожної школи
чи ремесла треба ставитись з
велькою пошаною і цю поша-
ну до школи будити в молоді.

Чейже ніякий народ не вдово-
ляється лиш фільольогами, ме-
диками ітд., себто абсолютен-
ти середніх шкіл. Так само ні-
який народ не складається лиш з
ремісників і взагалі абсолю-
тен-ти фахових шкіл. Навпаки
— кожний культурний народ
уважає, щоб рівномірно роз-
вивати всі верстви свого гро-
мадянства.

Тому у нас повинна бути
привернена належна пошана
середньому шкільництву, як та-
кому, що дає загальну освіту
і готує молодь до універ-
ситетських студій. Але рівно-
часно треба пильно дбати о
те, щоб до середніх шкіл іш-
ли лиш такі хлопці, що є зді-
бні до науки. Нездібні хлопці
і не маючи охоти до науки лиш
засмічують середню школу, бо
обнижують в ній уровень знань.

Тому батьки, яких сини з
тяжкою бідною перелітали ви-
шні класи гімназії і показались до
науки менше здібними або й
зовсім нездібними, нехай по-
важно застановаляться, чи є в
інтересі їхніх дітей далі пхати
їх силоміць до гімназії. Бо
щож чекає тих хлопців? Чи не
краще видати на довго три-
ваючі студії гімназійні оберну-
ти на фахові школи згляду
на науку ремесла? Чи не кра-
ше буде, як син буде колись
добрим електротехником, як
писарем, чи навіть кепським
адвокатом? Над цим треба по-
важно заставовитись.

З другої сторони не треба
попадати в скрайність і твер-
дити, що нам гімназії не тре-
ба, бо це „фабрика урядни-
ків“ — краще всіх хлопців да-
вати до ремесла. В слід зачим
поширюється між молоддю лег-
коваження школи, підривається
престіж школи в її очах.

Ці крайності добуаємо
зрештою і на інших ділянках
життя старшого громадянства.
Зі збуожінням інтелігенції за-
бувається про культурну місію
і завдання інтелігенції і дохо-
дить н. пр. до того, що деякі
газети з тріумфом писали, що
до виділу тої а тої філії „Про-
світа“ не вибрано ві одного
інтелігентна. Мовляв — варі-
д сам бере в руки долю своєї
освіти. А тим часом один з
найкращих селян в нашому
часі писав про ролю інтелігенції
інакше писав, як молоденькі
редактори-інтелігенти. Нарід
без інтелігенції — це лице без
носа, очей і ух. А ми додамо
від себе, що весь культурний
наш дорібок, вся національна
свідомість наша — це діло ін-
телігенції.

Тому з початком шкільного
року треба нам застановитись
над відмінними сторонами на-
шої сучасності і обдумати
способи, як протиділати лег-
коваженню середнього шкіль-
ництва, яка — мовляв — є
школою „буржуйчиків“.

Є вплив московського
сходу, що підніс клич „долю
грамотніє“. Цей клич піднято
і в нас в деяких безкритичних
кругах, щоб нас культурно
ослабити.

Потреби кооперації.

Підставою національного й
державного життя та розвитку
кожного народу є його
добробут. А від добробуту
в значній мірі залежить куль-
турний і духовий поступ. То-
му народ, що не має в своїх
руках торгівлі, промислу, бан-
ків і преси (газет) — був, є і
завжди буде гасем для тих
народів, що здобулись на ін-
ціятиву й виявили напружену,
діяльну волю взяти у свої ру-
ки всі ці галузі економічного
життя. Маємо повчаючий при-
клад на жидках, які, не маючи
власної держави, отже навіть
не будучи державним народом,
диктують свою волю поодино-
ким і цілим групам держав
тільки тому, що мають вели-
кі капітали і заводили знач-
ною частиною світової преси
— сеюмою, як кажуть, великою
державою світа.

Ми довго не звертали ува-
ги на національну та державну
конечність взяти в свої руки
ті галузі життя, що дають
матеріальну й моральну під-
ставу життя й розвитку на-
роду та держави. Ми з по-
гордою ставились до торгівлі,
промислу, занебували пресу,
а наслідком цього є збуожін-
ня поодиноких членів грома-
дянства й цілого народу. А бо-
гатим є народ тоді, коли поод-
иноки його члени мають тор-
говлю і промисл в своїх ру-
ках.

В часах лихоліття, коли
землі наші поділені між су-
сідів, — в часах, коли не маємо
українського національного у-
ряду, тільки громадянство мо-
же підтримувати національну
свідомість, шкільництво, пресу
і все те, що дає лице наро-
дови. Але наше громадянство,
при всій своїй самоповазі,
не може задовольнити й сотої
частини потреб національного
життя, бо воно не має тор-
говлі, промислу, банків, преси
— воно збуожіло і бідне.

Без цих матеріальних скла-
дників ми ніколи не станемо
правдивою нацією, бо не ма-
ємо ґрунту, з якого тягне соки
нація для задоволення своїх
ріжнотоманних потреб: ме-
дичних, освітніх, культур-
них, національних, державних
та інших.

Так легко здобути державу
стратили ми переважно
тому, що не мали в своїх на-
ціональних руках економічно-
го життя краю, бо воно ціле
знаходилося в руках жидів-
ських, російських і польських.
які ворожо чи байдужо ста-
вились до наших пекучих дер-
жавних справ. Інакше сказав-
ши, ми не мали національної
творчої буржуазії, що мате-
ріально й кровно звязана бу-
лаби з землею, богатством її і
українським народом. І коли
знову прийде до відбудови у-
країнської держави, ми знову
не будемо мати тих економіч-
них і соціальних нервів, без
яких не можна створити дер-
жаву.

Тому є першим національ-
ним обозком кожного Україн-
ця, кожної української органі-
зації, що зляжуть собі справу з
причин нашого нещастя, причи-
нитися до економічного відро-
дження українського народу
на всіх частинах його землі.

Не місце тут давати вка-
зівки та рецепти про способи,
як дійти до такої трудної і
складної мети. Тут бажаю ли-

шень ствердити, що одним з
головніших способів до тої
мети — щоб ми стали справ-
дішною нацією — є розбудова
кооперації. До цієї розбудови
можна приступити негайно,
бо до сего маємо потрібні
сили.

Кооперація наша в Гали-
чині, на Волині й Поліссі всту-
пила на шлях розвитку завдя-
ки енергійній (охочій) праці
окремих осіб, що з запалом
посвятились кооперації. Але
ця праця, що має потенціаль-
ну (утягну, недіяльну) силу до
розвитку і поширення (експан-
зії), вимагає численних спів-
працівників, без котрих ні-
чого не можуть взяти окремі
ідейні робітники — так, як не
можє нічого взяти і найліп-
ший генерал без війська.

Щоб це осягнути, кочче
треба запровадити в кожній
середній українській школі,
в останніх двох класах, науку
кооперації, що причиниться до
поширення кооперативних за-
сад і свідомости серед нашої
шкільної молоді й уможливіть
потім багатом з неї творчу
працю в кооперативних закла-
дах. А головне — козечною
потребою часу є — осунувати
в деяких рухливих місцевос-
тях постійні кооперативні
курси з подвійним річним
часом навчання для сільської
і міської нашої молоді, що має
низку й середню освіту, щоб
на тих курсах підготувати коо-
перативних робітників на міс-
цях. Протягом одного року
можна збогатити учнів теоретич-
ним й деяким практичним
знанням з кооперації, коопе-
ративно виховати її, при чому
кожний курсант мусіав пра-
цювати практично 2—3 місяці
в добре провадженій коопера-
ції, щоб навчився, як маєть
вести кооперативу.

Ясно й цілком зрозуміло,
що піднести нашу кооперацію
на височінь, відповідно до її
значіння для українського на-
роду, не можна при помочи
річних, а тим менше місяч-
них, чи двохмісячних курсів.
Для широкої розбудови коо-
перації потрібні постійні се-
редні і вищі кооперативні та
комерційні (торговельні) шко-
ли, як в, наприклад, у Данії,
Голандії та інших кооператив-
но розвинених краях. Але в ни-
шніх умовах нашого жит-
тя, коли голос наш про наші
культурні, освітні й економіч-
ні потреби нічого не значить,
мусимо починати від того, на
що нас стага — від річних
курсів, перетворюючи їх пі-
зніше на постійні школи.

На Волині й Поліссю такі
річні кооперативні курси мо-
жна зорганізувати без поваж-
них перешкод, бо кошти угри-
мання їх можна покрити під-
могами кооперативних інсти-
туцій і повітових соймаків,
в яких здобули вже деякий
вплив представники україн-
ської людности. Що до вчи-
тельського складу, то на Во-
лині є відповідно приготувані
кооперативні теоретики і прак-
тики, переважно емігранти, які
моглиби викладати потрібні
предмети й керувати практич-
ними справами курсантів.

Уважаючи широку розбу-
дову кооперації без коопера-
тивно вишколених робітників
неможливою, піддаю під дис-
кусію преси, кооперативних рад
діячів і педагогічних рад ко-
нечність запровадження в се-
редній школах предмету коо-

перації й засновання постійних
кооперативних курсів в що-
найменшим річним часом нав-
чання.

Х. Лебідь-Юрчик.

Мораль Українця-державника.

Ми вже писали, що п. В. Липин-
ський на Всесічовий Зїзд вислав
привіт, в яким виложив, які мораль-
ні цінности повинен мати укр.
державник. Уривок цієї статті подаємо
ниже нашим читачам.

Уявіть собі тяжкий камінь,
що лежить під горою кругою.
Оцей камінь — це лад дер-
жавний. Гора крута — це Укра-
їна. А своя власна Українська
державна може повстати лаше
тоді, коли Українці самі, влас-
ними руками, цей тяжкий ка-
мінь на круту вершину вивесуть
і ним всю гору зверху осягнуть.

Камінь цей вже бував під
самим верхом. Був за Великих
Князів Галицько-Володимир-
ських, був за Гетьмана Богда-
на, був на наших очах за
Гетьмана Павла. За кожним
однак разом він падав. Падав,
бо гора така крута, що кру-
тійші на світі не має.

Але-ж без ніякого держав-
ного ладу ніяка гора, навіть
найкрутіша, істнувати не може.
Камінь, якого неуміли підняти
на свою власну гору самі
Українці, опинився в руках
сусідів: Москви або Варшави.
Розуміється, ці сусіди не за-
давали собі труду таскати ка-
мінь в гору: творити Державу
Українську. Вони просто при-
тулилися його туди, де гора була
похиліша, і підірвали його
міцно держаками в Москві або
Варшаві. Так в напів-рабським,
напів-державним стані живо-
тла цілими століттями Україна.

Щож роблять біля каміння,
підпертого чужими державами,
Українці? Більшість в душі
своєї не хоче його на гору
пхати. Вони „Українці“ і „са-
мостійники“ тільки на злість
„Ляхам“ чи „Москвінам“. Во-
ни уміють робити тільки „віч-
ну революцію“: щіпати з заду
тих, що з Москви або Варша-
ви камінь державного ладу на
Україні держать, і кричати,
що „кривда нам ся діє“, що
так „не можна“ Україною пра-
вити. Але як-же нею правити,
щоб була власна держава,
щоб камінь власними руками
на гору підняти і там удержати,
про це у них і думки не має:

Вся суть їх українства лежить
в тому, щоб руйнувати. Коли б
завтра настала Українська Дер-
жава, вони перші піднімуть
проти неї повстання, як це
вже було недавно на наших
очах.

Немає права зватися Геть-
манцем і бути в Гетьманських
рядах той, хто Українцем єсть
тільки на злість Москалям або
Полякам. Хотіння всею душею
своїй власної Української Дер-
жави і розуміння величезної
трудности здобуття оцей Дер-
жави — ось основна прикмета,
яка відрізняє Гетьманця від
не-Гетьманця. З неї випливає
мораль Гетьманців.

Коли хочеш творити діло
велике і трудне, то до праці
не поклячеш наприклад владія,
бо він твої засоби розкраде;
ані скривовійника, бо він тобі
в найбільш несподівану хвили-
ну ніж під ребро всадить; ані
неврівночого, бо в його духо-
вій порожнечі вся твоя енергія
без сліду пропаде; ані брехуна,
бо він твою справу сліпою
зробить; ані пняцю чи роз-

пустника, бо у них вся радість
життя в п'янстві чи розпусті
— не в праці творчій — і во-
ни ділові твої тільки невдачу
принесуть. Значить вартість
Гетьманця оцінюється не тіль-
ки з погляду національного
(що він Українець) і не тільки
з погляду політичного (що він
Гетьманець), а перш за все з
погляду вселюдської моралі.
А що мораль вселюдська опре-
ділюється тільки релігією, то
в основі моралі Гетьманців
лежать мораль, релігійна, хри-
стіянська. Трудно бути без-
грішним в цьому світі і не
самих святих обдують Геть-
манці. Але не може бути Геть-
манцем людина неморальна —
людина, щоне має в собі міри
для добра і зла. Хто не має
Бога в серці, і хто не шанує
Церкви, той не має права зва-
тись Гетьманцем і такому нема
місця в Гетьманських рядах.

Коли хочеш будувати, то
працю починаєш од самого
себе. Легче кричати: „польська
республіка нічого не варта“,
або „Москва з нас завжди кров
пила і пє“. А як виглядала,
братіку, твоя власна україн-
ська народна республіка? І
стільки ти сам з себе крові
випустив та в що свою країну
повернув, коли не стало біля
тебе московського жандарма?
Ще легше шукати „доброї о-
рієнтації“ проти своєїж влас-
них Земляків. Але що тобі
поможе навіть такий союзник,
який всіх „не-Українців“ з
України вижене, коли ти „Ук-
раїнець“ на цьому порожньому
місці сам нічого збудувати не
зумів? Організація а не орієн-
тація — організація самих себе,
своєї власних сил, на те, щоб
крайшу віж польська чи мос-
ковська свою власну Державу
на Україні збудувати, а не за-
ликування на Україну чужих
сил, щоб вони нелюбих нам
Земляків на Україні нищили
— любов до свого діла, а не
звензавість до діла чужого —
ось дальша основа моралі, що
відрізняє Гетьманців від не-
Гетьманців.

Чи Ви бачили, щоб робіт-
ники, які хочуть великий тягар
підняти і понести, установляли
між собою безвластя, а потім
рішали голосуванням про те,
як тягар нести? Безвластя і
голосування це вияв моралі
тих, у кого на першій місці сто-
їть своє власне „я“. Вся суть
оцей моралі лежить в тім, щоб
забезпечити одиницю, себе,
своє власне „я“ від примусу
влади і громади — щоб мати
для себе нічим необмежену
свободу. Чи з такою мораллю
можна тягар підняти? Ні. —
Бо люде з такою анархічно-
індивідуалістичною мораллю
будуть дбати тільки про те, щоб
як найменше дати, а як най-
більше взяти; щоб мати як
найбільше прав, а як найменше
обовязків; щоб як найменше
тягару поклясти на самого
себе і як найбільше перекласти
на свого ближнього. З такою
мораллю добре лиш ділати
вже готове — добре руйнувати,
а не будувати. Всі Ви, Гали-
чане, памятаєте, які безрадні
були за часів істнування За-
хідної Української Республіки
українські демократичні партії.
І всі Ви бачите, як вони почи-
нають гарно відроджуватись
тепер під Польщею. Чим дов-
ше буде держатись на Укра-
їнській Землі Польща, тим
жівіші і голосніші будуть оці
демократичні партії. Бо вся

їх анархістично-індивідуалістична мораль пристосована до руйнування того, що вже існує. Але чи з такою мораллю можна створити свою власну, ще неіснуючу Державу? Хто хоче безвладдя і голосування, стоячи перед тягарем українського державного ладу, який треба спільними силами підняти і понести, той дає тільки доказ, що він цього тягару не хоче нести.

Значить, може сказати дехто з Вас — щоб збудувати Українську Державу, ми мусимо зовсім вирітись свого властивого „я“, всякої індивідуальної свободи, і мусимо стати рабами сліпо виконуючими накази своєї Гетьманської влади: замість моралі розбещених і крикливих хаотиків, мусим прийняти мораль німих рабів. І це ні! Бо хоч правда, що таким способом найкраще збудувати державу, але держава побудована цим найкращим способом, нетрівкі. Раби добре працювати можуть тільки для користи або зі страху. З хвилюючої коли влада не має чим платити, або не має сили бути, раби зраджують і держава падає. Охлократичним стадним рабством сильна Українська Держава не може бути збудована так само, як і демократичним анархічно-індивідуалістичним хаотизмом.

Гетьманець не єсть рабом. Він людина вільна і свободололюбна. Тому він хоче мати свою Українську Державу. Але саме тому, що він цю Державу всею душею хоче мати, він не єсть і анархічним хаотизмом, щоб здобути Державу, треба обмежити своє власне „я“: треба себе обмежити послухом однієї влади, і спільним, вищим од однієї, законом громади. Де-ж міра в цім обмеженні? Вона власне в законі, необхіднім для того, щоб спільними силами підняти і понести наш тягар державний. Закон цей з нашого хотіння Держави виростає. Коли ми хочемо держави, то розуміємо, що без спільного зусилля її не здобудемо. В часі того організованого зусилля і твориться наш закон. Всі ми — влада і підвладні — бачимо, що доля кожного з нас зв'язана з долею всіх. Згинє влада, коли не буде дбати про своїх підвладних; згинуть підвладні, коли не будуть дбати про свою владу. В основі нашого закону не лежить оборона свого „я“ од інших, а навпаки: я помагаю іншим, що тоді і мені легше буде здійснити те, чого я хочу. Значить: послух владі, а не безвладдя; повне любові і пошани відношення влади до підвладних, а не рабство; спільна і дисциплінована рада, а не анархічне голосування; виконування по мірі всіх сил прийнятих рішень, а не руйнування опозицією спільного діла; права пропорціональні до обов'язків — чим більше прав, тим більше обов'язків, а не навпаки: тим менше обов'язків, чим

більше прав. Доки єсть в нас хотіння Держави, доти буде і почуття закону, необхідного для здійснення цього хотіння. Згинє це хотіння — нічого нам і найкращі статuti не допоможуть. А доки в Гетьманських рядах буде почуття закону, обов'язкового всіх — від Гетьмана почавши і на останнім рядовику скінчивши — доти не буде у нас руйнівних криків підвладних проти влади, ані не треба буде владі повертати підкупом чи терором в рабство своїх підвладних. Тому почуття такого, всіх нас одважково обов'язуючого, закону спільного хотіння мусить лежати в основі нашої моралі, і хто його не має, той не повинен зватися Гетьманцем.

З цих основ нашої моралі випливають і всі інші моральні прикмети, якими повинен відзначатися Гетьманець. Випливає вірність підвладних своїй владі і вірність влади своїм підвладним; жертвенність одних і других для спільного діла нашого; взаємна товариська любов і уміння прощати своєму товаришеві звичайні гріхи, без чого ніяка спільна акція неможлива; активність і трудолюбивість замість так поширеного між Українцями пасивного лінивства; точність і акуратність, замість розгардішшу, що унеможливило всяку організовану працю; витривалість і терпеливість, без чого нема що й думати про здійснення нашого важкого державного діла; втривалість і християнська покора, на яку хоча звернути Вашу особливу увагу, „Не хвалісь на бій йлучи!“ Цю мудру приказку, записану нашими літописцями ще за княжих часів, особливо треба пригадувати нам, сучасним Українцям, посідаючим такий страшний нахил до чванства. Хто знає не пригадує собі тих безконечних українських всенародних торжеств з часів нещодавньої революції! І хто з нас не згадує з соромом, як відданим ворогам свою Землю, що на всіх площах і у всіх публичних будинках України ревіли хором про свою любов до неї. Хто з нас не пригадує собі всіх цих чудернацьких костюмів, в які поодягались Українці, думаючи, як дикуни, своїм страшним зовнішнім виглядом знищити ворога. Коли Гетьманство має бути тільки новою відміною цього пусто-порожного чванства, то краще хай його зовсім не буде! І як що єсть між Вами такі, що прозвалися Гетьманцями, аби тільки заграти ще одну українську „кумедію“ та бундуцятись перед глядачами: „дивіть, оце ми, що збудуємо Україну“, — то женіть їх геть від себе, бо вони і наше діло осмішать, бо вони тільки пограються і втічуть при першій небезпечі, або ще покинуть нас для іншої, більше ефектної „моди“.

З той самої причини викоринюймо нещадно в наших рядах всякі „наполеонізма“ чи

„мусолінізма“. Щоб міг прийти на Україну український Наполеон чи Муссоліні, не односьте покоління українське мусить тако і скромно за українську державу ідею своєї голови зложити. Хто хоче жати пшеницю, яка ще не посіяна, тому місце не в наших рядах. Весь довгий шлях української політичної глупоти і державної безрадності вимощений людьми, що себе вважали „геніями“ і хотіли, щоб за них умирали, але самі за других не хотіли вмерти. Пам'ятаймо, що слава кожного з нас — це слава спільного діла нашого. І прийде ця слава, здійсниться діло наше, коли всі ми будемо йому в покорі служити, а не думати про те, щоб на в'язку голосення собі самому зробити.

Не забувайте врешті, що в громадськім житті, так як і в природі, перемагати в боротьбі за існування можуть тільки ясні і вразні типи. Єсть в природі вовк, єсть заяць; але нема пів-вовка, пів-зайця. Єсть кінь, єсть осел; але мул вже не може плодитись і існує тільки, як часова приміха, як випадковий твір випадкових обставин. Тип — це значить в першій мірі мораль, по якій даний твір природи з покоління в покоління незмінно живе, унікаючи того, що в його моралі єсть алом і роблячи те, що єсть добром. Коли б вовк став жити по-зайчому, а заяць по-вовчому, вони б загинули. Кожний тип, що хоче жити, мусить мати свою власну мораль. І ми Гетьманці, перемажемо в боротьбі за існування, коли такутверду і непорушну свою мораль для себе витворимо.

Діти до ремісла!

Навчання до своєї статті в ч. 35 „Укр. Гол.“ додатково звертаю увагу на цю обставину, що не всі діти можуть бути прийняті до державних промислових шкіл, то з той причини, бо не є відповідно підготовані — переважно діти сільські — де є школи низького типу. Багато ремісників у Львові і інших містах радо приймають на науку ремісла добрих і пильних хлопців, що покинули сільку школу — треба лише тим занятися. Дуже велика шкода, що до тепер нема з організованих при укр. установах, як „Рідна Школа“, секції, яка займалася виключно ремісничо-промисловою організацією. Така організація конче потрібна, щоб наш селянин мав спромоду засягнути відповідні інформації в справі науки ремісла та промислу. Добре було б, щоб управа однієї укр. ремісничо-промислової Бурси у Львові, могла з організувати у себе секцію — на взір передвоєнної — якої завданням було б — вишукувати місця в ремісників і приміщувати хлопців на науку ремісла, чим прийшли би з великою помічю не одній українській дитині. — Поки такі секції повстануть, батьки самі повинні вишукати місця для своїх дітей у відповідних ремісників за посеред-

ством українських часописів чи знайомих. Ще одна дуже важна справа, на яку повинно звернути увагу, а саме: Багато здібних дітей-сиріт є по наших селах, якими немакому заопікуватись і такі сироти марнуються в наймах в чужих, або в близькій чи дальшій родині. Як-що в котрім селі найдеться така здібна дитина-сирота, повинні нею заопікуватись всі громадяне даного села, не дати простати між чужими чи своїми, а постаратись о приміщення її на науку ремісла. В тій цілі при Читалях, Кооперативах, чи брацтвах церковних повинні повстати відповідні секції опіки над сиротами. Така секція мала би за ціль о-приміщення дитини сироти на науку і придбання фондів на покриття коштів отриманих з удержанням сироти в терміні. В кожній селі найдеться кільканайбільше родин, які візьмуть на себе обов'язок дати поміч бодай одній сироті. — В. Цьонь.

Дописи.

Станіславів. (Пам'яті свяченої громадянни). Дня 14 липня б. р. зійшов у могилу Мітраг о. Іван Гордієвський, Архипресвітер станіславівської капітули. З Покійником зійшла у могилу одна із рідких сьогодніх постатей свяченої церкви, який зумів гармонійно поєднати працю у Христовій віниці з працею для українського народу. — Покійник по всвященню став 1881 р. сотрудником при кафедрі храмі св. Юра у Львові, а в 1883 р. переходить на парохію до Шманьківців, чортківського повіту, і розвиває тут широку діяльність. Енергійно працює на церковному полі будуючи в Шманьківцях гарну муровану церкву, засновує в Чорткові приют для убогих і калік. Дбає, теж о виховання молоді. Власним коштом вислав здібних а убогих хлопців до гімназій. Організує під оглядом просвітним і політичним Чортківщину, яка ще тоді була залуплена. Своєю невсипущою працею здідав собі шану і великі симпатії загально. При виборах до сейму вибрано його заступником по селу проф. О. Колесси. Вкороці наділено його теж гідністю скальського відедекана. В Шманьківцях познакомився Покійний з Епископом Григорієм Хоминином, який, бачучи гарні овочі його праці, запрошує Покійного до Станіславова. В січні 1909 р. іменовано його соборним крилошанином і парохом Станіславова, а в серпні того самого року архипресвітером і мітрагом. В Станіславові розвивав Покійний широку і дуже різнородну діяльність. Завдяки своїм грошевим засобам, та збірковій акції, яку особисто переводить в цілій дієспей, вже в 1910 р. вибудував Покійний чудовий одноповерховий будинок для СС. Василіянок при вул. Петра Скарги, де примістили монастир, народна та виділова жіноча школа і жіночий учит. семінар. Чимало труду та пошати положив Покійний біля викінчення церкви на Гірці та реставрації церкви в Кнігинині-місті. Як основник і голова Т-ва Неп. Зачаття рішивсь вибудувати для Т-ва великанську

рентовну каменицю. З 20 кор. в кишені (автентично!) купує при вул. Липовій площу, на якій згодом станула пречудова триповерхова камениця. Без відповідного капіталу, при помочи власного скромного капіталу та вексельних позичок працюючи днями і ночами на протязі двох літ, закінчує вже в маю 1914 р. будову „Австрії“ тепер „Варшави“, яка є окрасою цілого міста, а в якій саях відбувала свої наради Національна Рада. Ця великанська будівля приносить 12 тисяч золотих місячного доходу. Міродайні духовні круги не оцінили сеї заслуги Покійного. Замість подяки прислали пок. листа, в якій під загальною суспензією „de iure і de facto“ приневолено його сю каменицю продати за марні гроші на те хіба, щоб опісля за грубі тисячі доларів відкупити. Як одиникий аргумент видвинув Владика довг вексельний на „Варшаві“, який при великих доходах з камениці та в часі інфляції польської марки (бо до тої пори була маторія) можна було цей довг легко заплатити. Та на тім його праці не кінчилось. Покійний дбає теж про сироти. Засновує цілий ряд захистів при вул. Касимирівській власним коштом на Бельдері, на Кнігининах, в яких під опікою СС. Службениць виховується поважне число сиріт на чесних громадян. — Прийшла воєнна хуртовина. Московські війська заняли Станіславів. Пок. о. Мітраг, як добрий пастир і батько не опускає свого становища. Організує він при помочи місцевого жіноцтва на Дуброві шпиталь для ранених. Стає на чолі „Укр. Червоного Хреста“ і з рамени цього Тва організує допомогую акцію із села та особисто розділює харчі раненим і полоненим. Дрібними грошевиими датками із заснованого ним „1-ва св. Івана Милостивого“, допомагає безробітним, немічним, хорим та бідним вдовам і сиротам, обтираючи неодну злиденну сльозу. Часто інтервеніює у російських властей в обороні своїх парохій. — Приходить наказ царського уряду вивезти в глуб Росії чільніших громадян-Українців. Арештують Покійника і вивозять у Сибірськ. — Зі слезами в очах працює все громадянство Станіславова свого дорогого Опікуна, коли його вивозили у Росію. По трьохлітнім заслано вертає завдяки інтервенції проф. Грушевського 1917 р. до Галичини. Воєнне лихоліття не залишило його енергій. Приходить листопад 1918 р. ті памяті дні перших кривавих боїв за визволення. Покійник працює бадьоро далше. На залізничному дворці в Станіславові засновує Покійний санітарний перевізний пункт, де уділюється першої помочи раненим стрільцям. Похоронив тисячі померлих московських полонених. Одним словом працює як титан. Важкі хвилі роки 1919 і 20 не зневіряють його душі, він з кріпкою вірою у краще завтра продовжує далше працю. Щиро опікується політичними в'язнями, та особисто кермує допомогою для них акцією. Часто інтервеніює у властей в обороні громадян. Стає на чолі американського допомогую комітету, особисто веде надзір над розділом дарів.

„Рідна Школа“ мала в Покійнім свого щирого опікуна та оборонця. Як член місцевої Шк. Ради щиро і непохитно боронить справ українськвітства. — Переболівши примусову продаж „Варшави“, хоча дещо зражений до „своїх“, береться однак до дальшої праці. Користаючи з інфляції в 1922 р., як пори пригодно для інвестицій береться пок. о. Мітраг до основної реставрації кафедр, церкви, яка ще з першої війни була в оплаканому стані. Не зважаючи на вік (70 літ), сам особисто доглядає будови, спинаючись по високих рштуваннях. Щоб краще повести господарку на 40 морговій капітульній парцелі в Майлях, рішає покійний вибудувати там господарські будинки (фільварок). Майже рівночасно т. б. в р. 1923/24, користаючи з привілеїв конкордату, продає нерентовні багністі куські капітульного поля, а за одержані гроші купує гарну каменицю при вул. Липовій 14 на мешкання для оо. крилошан. Всі ті діла веде особисто, щоби не нарачувати капіталу на кошті заряду. Та однак починає занепадати на здоров'ю. Це була уже за велика на його вік праця тим більше, що у всіх тих своїх ділах та плянах не знаходить ніякого попертя а навіть пасивний сиритив так від своїх собратів оо. крилошан як і від єп. Хоминина. — В зимі 1925/26 занепадає у тяжку недугу (параліж), яка приковує його до ліжка. В так тяжкім горю замість потіхи та помочи одержав Покійний ряд болючих ударів. В отвертих урядових листах, посланих вояким [грубий нетакт, бо вояким докладно ті урядові свистки вчитував] жадається від нього хорого о. Мітрага урядової передачі усіх урядів, навіть парохії та точних рахунків із ведених ним досі агенд. — Колиж цей приказ покійний ізза тяжкої недуги не міг у приписаному часі виконати, замикається йому платню [що рівнялось суспензіє de iure], закидаючи надужити. Покійний видячи грозу положення, бож крім платні (240 ал. місячно) не мав ніяких доходів, предложив тимчасом власні записки, щоби опрокнутити ті тяжкі закиди. Ці рахунки узнає за чесні (читай фальшиві) і влада через своїх преторіан жадала від дочки Покійного Вп. Ясеницької звороту бракууючої квоти (після власних конюнацій) 28.000 золотих. Коли Вп. Ясеницька інтервеніювала у влади в обороні свого батька, то влада назвала покійного мальвервантом та зазначила, що вже мала виготовлений проти о. Мітрага судовий позов, який однак завдяки інтервенції радника судового Вп. С. вищифано. — Страшні були те хвилі для старця. Хорий (спараліжований) без ніяких матеріальних засобів (весь свій маєток вложив у будову) зданий був на ласку своєї доньки, яка хоча ратувати старенького бацька, була змушена продати хату. Жаль стискає серце, коли Покійник, щоби не обтяжувати дочку, яка мав численну родину, рішився був мандувати о жерабчий палиці по цілій дієспей, щоби в сей спосіб прожити (автентично). Весна 1926 року принесла Покійному полешку. Виготовлено тоді точні рахунки (докладно умотивовані), які виказали надвижку на його ко-

К. ПОЛЩУК.

Лицар Беньовський.

Беньовський! — Це той, про кого з таким захопленням співав Юліош Словацький і про кого ще й досі в околицях Бережан переказують безліч казок всяких. Хто він сам і якого роду, — ніхто гаразд не може сказати, але всі знали, що він був чоловік незвичайний. Одні казали, що він з Угорщини, а другі говорили, що з Польщі, але він сам ніколи ні до одних, ні до других не признавався і був таким лицарем, якого важко було знайти навіть на самому Запоріжжю.

Розповідають, що він був приятелем нашого народу і за дла того, щоб жити серед нього, випросив у короля шматок землі коло Бережан і вибудував на ній невеличкаго хутора. Незалежна поведінка Беньовського з магнатами і його уважливість до простого народу дуже не подобалася бережанському мого-владцеві графові Снявському, який задумав погубити його. Довго він шукав такої нагоди, щоб причепитись до нього, довго змовлявся зі своїми сердешними друзями, але і так не міг нічого зробити. Аж, нарешті, така причина сама знайшлася і між

своім владцем бережанського замку гр. Снявським і сміливим власником сільського хутора лицарем Беньовським закипіла страшна боротьба, про яку довго ще істнуватимуть в пам'яті бережанських людей давні згадки.

Почалося з того, що Беньовський покохав доньку графа Аткича, панну Анелю, за якою упадав граф Браницький. Пanna Анеля також горяче кохала Беньовського і вони порішили одружитися. Але батько Анелі рішучо спротивився і наказав своїм слугам вигнати Беньовського зі свого дому, коли той попросив руки його доньки. Тяжко запеклося з образи серце хороброго Беньовського і не такий то він був, щоб відмовитися свого. Не довго думаючи, він задумав панну Анелю викрасти і звінчатися з нею потайки.

Зговорився він у цій справі з двома своїми військовими товаришами — Боретою та Абдулевичем і ті вважали залагодили його справу. Передовсім вони намовили одного ксьовда з Бернардинського монастиря, щоб той повінчав молоду пару, а потім одної осіної ночі привезли на хутір Беньовського і саму панну Анелю. Беньовський, не тратячи часу, забрав з собою обох

своих товаришів і душ тридцять хлопів, для охорони, і поїхав вінатися.

В той-же час довідався про це граф Браницький і зараз же прибув до графа Снявського з просьбою допомогти йому силоміць забрати панну Анелю від Беньовського. Снявському тільки й треба було цього. Миттю зібрав він своїх друзів і кинувся на хутір Беньовського і заким Беньовський вернувся зі шлюбу, як там, де був хутір, уже знаку не було ніякого.

Зрозумів Беньовський чий це рук робота, але не міг нічого вдіяти, бо навіть голови не мав де прихилити. Тоді Анеля вернулася до свого дому, а Беньовський кинувся на Україну.

Спершу він думав зєднати для своєї помсти конфедератів, які в той час саме радилі в Барі, але кожний з них мав свої особисті справи, тому він покинув їх і пішов до гайдамаків. Довго він намовляв Саву Чалого, щоб той допоміг йому помститися за кривду, але Саву Чалий уже прислужувався магнатам і хотів навіть його убити. Від смерті Беньовського врятувала рідна сестра Сави Чалого, яка божевільно покохала хороброго лицаря.

Опинившись на волі, було задумав іти в Карпати, але в той час до нього прибули його товариші Борета та Абдулевич і вони разом подалися на Запоріжжя.

Ідучи степами, стінулися з якимсь прибулим татарським загном і попали в неволю. Однаково, вже подорозі до Криму, виявилось, що Абдулевич є давно полонений і сполячений син турецького султана. Через це випустили їх всіх на волю, дали їм почесну варту і відправили до Царгорода. Прибувши до Царгорода, Беньовський зараз-же заходився шукати собі приятелів серед турків, щоб при їх допомозі віддячитись за свою кривду. Через деякий час він здружився з татарським ханом Ельджаком і намовив його до походу на Галицьке Поділля.

Тихо й непомітно пройшов Беньовський через усю Україну зі своїм військом і, як сніг на голову, впав до Бережан як раз в той час, як у замку Снявського відбувався гучний бенкет з приводу одруження Анелі з графом Браницьким. — Біда! Втративши всяку надію на поворот свого коханого, вона виїшла заміж за нелюб.

Беньовський наказав татарам,

аби вони не кривдили хлопів і тим прихилив до себе всі околиці села і вони, разом з татарами, облягли замок. Магнати такої несподіванки так перелякалися, що навіть не могли як слід оборонитись. Не більше як через 3 дні, Беньовський уже господарював у замку. Чимало магнатів наклало голову на місці, або попало в турецьку неволю, але самого графа Снявського Беньовський пустив на всі чотири сторони, випаривши його нагаєм.

— Не варто таку собаку мечем карати! — кавав Беньовський татарам, коли ті хотіли його зарубати. Однаково, те все було надаремно, бо Анеля підчас нападу збожеволіла і не пізнавала Беньовського. Тоді він власними руками вбив її і закопав у замковому лісі, а сам покинув свого татарського друга і подався в гори.

Блукаючи в горах, він зібрав коло себе цілу ватагу інших безталанників, з якими нападав на магнатів і немилосердно мстив їм за всі ті кривди, що вони чинили народові. Але одного разу він загубився за Поділлям і пішов самотою провідати ту землю, де був його хутір і те місце, де була похована Анеля. І в той час, як він зажурено

стояв на якійсь межі й замислено дивився на остатки стін своєї хати, на нього наїхала ватага слуг графа Снявського і заразе убилла його, а труп покинули серед поля для поживи диким звірям та хижім птахам. В ночі приїшли до нього хлопів й поховали його і, замість хреста, посадили на могилі три сосни, які росли там аж до самої Великої Вієни, коли їх Москалі на „землянки“ зрубали.

* * *
Таке говорять про того таємничого Беньовського бережанські люди, але ніхто з них не знає, з якого він роду і якої віри, бо досить з них того, що він чоловік і лицар був.

Чому мусимо спати?

Чому людина спить? Чому не може обійтись без сну, чому у сні проминає йому більше як третина його життя? Такі питання цікавили людей вже тому дві тисячі літ і до нині не нашли на се ясної відповіді.

Перший раз людина пробуджується при народженню.

Крикном витає дитина світло й воздух сього світу. Але зараз зно-

ристь. Приятелі пок. о. Мітрата радили йому виступити прилюдно проти так ганебної клеветки, однак він зніс ті удари по геройські, покликаючись на слова св. Євангелія: Хто на тебе каменем, то ти на нього хлібом і „любить своїх ворогів“. — Не уважаючи на це церковна влада не реабілітувала покійного. І коли навіть звичайному старшому братови у церкві за справленне власним коштом „патеристи“ уділювалося „архирейського благословення“, то покійному за його дещо більші заслуги не піднесено бодай платні (240 зл.), яка хорому навіть через половину місяця не вистарчала. Що більше, коли Вп. Пані Ясеницька, щоби помогти хорому батькови, рішилась спроводитися до його мешкання (при вул. Липовій 14), урядовим листом забронено це. — Це був останній удар для Покійного, який причинився до його смерті. Умираючому о. Мітратови, опущеному його собратами прислав Єпископ 200 зл. (автентичне) милостині, котру пок. очевидно не прийняв. — Так отже, людина, яка положила тільки заслуг для церкви і народу, діждалась такої нагороди в постаті листів, про які я вище згадав. Навіть по смерті не успокоїлось розвогне серце влади. Вона не тільки що не віддала покійному послідної прислуги і не прийшла на похорон, але per fas et nefas жадала від родини, щоби похоронити тлінні останки з великою помою в капітальній гробниці, чого однак покійний рішучо не бажав. — Громадянство Станіслава стратило в особі бл. п. о. Мітрата одинокого добродія і патріота, якого спомин захирає глибоко у своїм серці

В. Й. П.

Від Редакції: Містимо цю допис з пропущенням або вигладженням драстичних місць. Однак думаємо, що цю дописе діло не покінчене. Коли справді зроблено моральну кривду визначному діячеві, і коли аж тепер ця справа стала прилюдною, то повинен утворитися окремий громадянський суд, який розслідивби цілу справу і реабілітував Покійника. Цего домагається громадянська мораль. Дописувач заявляє, що всі документи має в руках. Розслідження справи коначе хотьби і тому, що подібна трагедія стрічає кожного станиславівського достойника церковного. Не наводимо імен, бо справа загально звісна.

З ПОЛЬЩІ І ПРО ПОЛЬЩУ.

В Польщі далі газета розписуються про генерала Загурського. Особливо вшехпольські газети що-дня цвіркають урядови Пилсудско за те, що генерал зник. Коли генерал втік, то уряд винен, бо не стеріг генерала. Але колиб він втік за границю, то давби знати про себе, бо-ж будучи в чужім краю не боявся Пилсудского. Так отже припускають, що генерал не зтік, але що його спратали вороги — ті самі, що його всадили до вязниці. Вони боялись, щоб Загурскі не розповів в процесі

про їх погані вчинки. Але даремна робота, бо генерал все списав і то все буде надруковане за границею. Так пишуть вшехпольські газети, а „Kurjer rozpanski“ зі злостою додає: „Були часи, коли люди без сліду пропадали, але це були часи варварські. Коли Польща хоче бути европейською державою, то ми не можемо допускати до того, щоби в ній люди так потаємно зникали. Ми боронимо ген. Загурського не як чоловіка, що грав якусь політично-військову ролю, ми боремось о засаду, що Польща на правду мусить бути европейською, а не азійською або мексиканською державою. Тому ми бемо на аларм в справі ген. Загурського. І тому ті, котрі нам закиди в приводе цего роблять, стоять морально дуже низько; вони і не розуміють культурного завдання Польщі і не в свідомі того, як дуже вони осмішуються перед народом“. — Так пише вшехпольська газета, бо хоче досолити Пилсудскому. Але ми цікаві, якби то вона писала, якби так замість вшехпольського генерала пропав якийсь Українець. — Польський сойм буде скликаний около 15 вересня, і буде мабуть радити цілу осінь, бо уряд хоче предложити йому бюджет до ухвали. З того догадуються, що сойм буде розвзавий аж в зимі, так що пізною зимою або навіть аж весною відбудуться вибори до сойму.

Що чувати в світі?

СОЮЗ НАРОДІВ, який ніби-то старається на світі встановити вічний мир, дівстає неабі-яку науку від „дикого“ племені бушмівів, в краю Сурінам, в полудневій Америці. Оноді прийшло до Союзу Народів від князя бушмівів писмо такого змісту: „Ми бушміви в Сурінам чули про велику війну, яку вели люди по другій стороні моря. Представляємо собі велике нещастє, яке війна принесла. Тому я, Адякнезо — великий князь бушмівів звертаюся до Союзу Народів з отсею відозвою. Радуюмося, що велика війна скінчалася і що настає мир. Не убивайте себе взаімно, але жийте з собою в мирі. Пишемо вам то не з надмірної гордості, але з любови. Здоровлю вас іменем моїх вождів і цілого народу. — От так пишуть люди, яких християнська Европа уважає дикунами. А тимчасом Европа повиннаби застановитись, чи не перенести Союзу Народів до краю Сурінам, бо там князь бушмівів повчавби европейських дипломатів, як завести мир на землі.

БОЛЬШЕВИЦЬКА боротьба з церквою не устала. Видають вона всякі письма проти церкви, а навіть окремі газети, при помочи яких поширюють

безвірство. Українською мовою видають газету „Безбожник“. Але та агітація проти віри не має успіху на Україні, бо наш нарід любить свою церкву і ніколи її не покине. Тут своїм безвірством чваняться хіба глитаї, котрих і перед війною ніхто в церкві не бачив, бо вони, коли люди ішли до церкви, піячили по коршмах. Тому ті „невіруючі“ тепер є посміховищем в селі. Так само і московський нарід протирелігійній агітації ставить опір. Большевицькі газети доносять, що в левінградській губернії на кілька мільонів людей ледви 30.000 людей записались як „невіруючі“. В інших губерніях на тисячу людей є двох людей невіруючими. Тай не тільки селяне придержуються церкви — також робітники великих фабрик, які в початках були заявили себе „невіруючими“, тепер повернули на лоно церкви. І так в фабриках „Червоний жовтень“, „Комуністична авангарда“ і „Яржескія“ — робітники в числі 17.000 самі зложили датки і побудували при фабриках церкви. Це дуже розгнівало большевиків і вони в газеті „Труд“ (органі професійних спілок) так пишуть: „Треба признати, що ті робітники, що збирали на церкви, краще справилися, як касієри професійних спілок, які збирали вкладки. Кожного дня, коли була виплата заробітків, вони забирали від робітників всі дрібні гроші і через те професійні спілки мали великі втрати, бо з робітників не можна було стягнути вкладок. Тим способом удалось квесторам на будову церков вібрати 18.000 рублів (80.000 зл.)“ Далі ця газета нарікає, що тут розходиться о самих революційних робітників і робітниць, які в „героїчнім часі“ (себто тоді, коли большевики все рабували і без суду розстрілювали людей) зачислялись до безбожників. Супроти того незрозумілим видається посланіє московського метрополита Сергія (він є найвищим достойником православної церкви в Московщині, так як на Україні найвищим достойником укр. православної церкви є київський митрополит о. Василій Липківський). В тім посланію Митрополит Сергій в імені православної церкви заявляє, що уважає большевицький уряд законним і визнає всіх священників так в краю як поза краєм (емігрантів), щоби підписали на письмі своє вірнопідданство большевицькій владі. А коли котрий священник цего не зробить, то буде виклятий з церкви. Цілий світ не може зрозуміти цего, що зробив митрополит, бо прещі звисно, що большевицький уряд дуже ворожо ставиться до церкви, і до тепер арештував около півтора сотки самих єпископів. Одні говорять, що Митрополит видав це посланіє на приказ боль-

шевицького уряду. Інші пояснюють цей крик митрополита бажаннем охоронити церкву від большевицького гнету. А ще інші картають митрополита, закидаючи йому, що він є такий самий раб, як були митрополити царських часів, тільки що тамті були на услугах царату, а митрополит Сергій на услугах большевиків. Та якби там воно не було, то це посланіє буде мати погані наслідки, особливо для тих священників, які опиялились поза Росією на еміграції. Вони тепер поділяться на два поборючі себе табори: одні повинуються посланію митрополита, другі — ні.

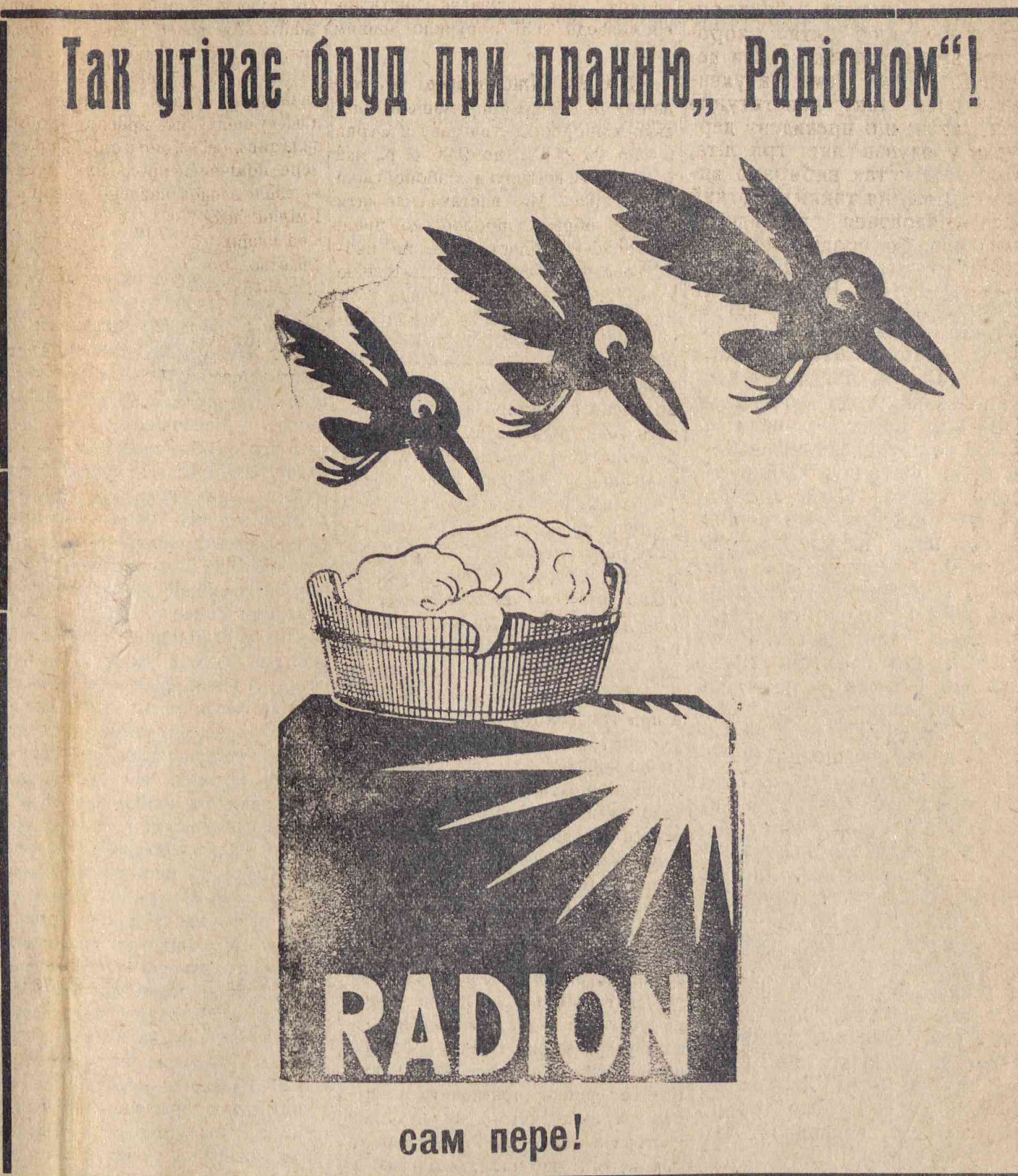
НІМЕЧЧИНА, побідила Францію в переговорах, бо виборола собі такий торговельний договір, якого бажала. Це дуже налякало менших ворогів Німеччини і вони дуже нарікають, що Франція занадто попустила Німцям. Та Франція мусіла це зробити, бо иншого виходу нема і на не одно ще буде мусіла згодитись. Ог 11. серпня святкувала Німеччина 9-річницю своєї нової конституції. На тім святі німецький посол Кордорф заявив перед цілим світом, що Австрія як німецький край мусить бути злучена з Німеччиною. Бо тепер такі часи настали, що кожний нарід повинен мати свою соборну державу. Ця заява пос. Кордорфа страшно розлютила Французів і вони грозять, що ніколи не допустять до того, щоби Австрія злучилась з Німеччиною, бо тоді Німеччина булаб така сильна, що Францію задушилаби. На те відповів Французам німецький політик Рехбергер так: Німці, великий народ о 60 мільонах людей, дали докази в війні, що вміють битись, що є добримисловцями і техніками. Краєна же для Франції, щоби вона жила з Німеччиною в згоді — замість безнастанно дравити Німеччину. А що Французи далі горіжались, то оноді забрав голос бушвий німецький прем'єр Вірт і сказав таке: Німецький уряд раз на завжди віддав Франції Альзацию і Лютарингію. Але зате границі з Польщею і Чехословаччиною мусять бути змінені, бо теперішня границя на сході не дасться удержати. Але Німці не бажують цю зміну перевести війною, а мирними способами

ФРАНЦІЯ цапки став в справі опорожнення німецької країни над Реном, яка є тепер під утравою коаліційного війська. Цего війська є там 70 тисячів і живе воно коштом Німеччини. Найбільше є війська французького, а трохи англійського. (Америка вже перед півгора року забрала звідси своє військо). О те військо ідуть торги між Німеччиною а Францією та Англією. Німці домагаються, щоби Франція і Англія забрали собі військо з німецької країни, але на це не годиться Франція. Вона каже, що мусить держати німецьку країну в руках як застава, що Німці виконають всі постанови мирового договору. Врешті запала постановою, що мається звідси забрати 10 тисячів коаліційного війська. Ходить тепер о те, якільки має забрати свого війська Франція, а якільки має забрати Англія. Франція каже, що забере 5500 жовнірів, а решту з тих 10.000 т. є 4.500 нехай забере Англія. Але Англія на це не хоче згодитись. Вона домагається, щоби цих 10.000 вомаків розложено процентово між Англією а Францією, т. є. щоби Французи, які мають там найбільше війська, також забрали найбільшу пайку, а Англія: щоби забрали менше від французької пайки, якільки разів взагалі менше є війська англійського як французького в надренській країні. Проти цего Франція став цапки і домагається, щоби Англія забрала майже половину з тих 10.000 війська. Ог і тепер ведуться торги в тій справі, та вони мабуть будуть закінчені аж в часі сесії Союзу Народів в Женеві. Мабуть Франція буде мусіла поступитись, але також і Англія зробить якісь уступки. Англія тепер, коли на неї косим оком дивяться Америка (за те, що розбилась через Англію конференція для розроблення в Женеві), бажав разом іти в політиці з Францією і тому мусить сповняти деякі її забаганки.

В **АМЕРИЦІ** страчено двох анархістів Сакка і Ванцетті, про яких ми вже писали. Це дало привід до великих демонстрацій, особливо в великих промислових европейських містах. Мабуть найбільша демонстрація в рабунках відбулася

в Парижі. Тут товпа мійського шумовиння в часі демонстрації нарбила багато шкоди. Кинулась на склепи, повибивала великі виставові вікна і товари порозкрадала. На уляцях боролась товпа з поліцією так, що в трамвайних возів і автомобілів зробила собі барикади і звідси атакувала військо стрілами, камінням і всім, що під руки попало. — В інших европейських містах демонстрації були спокійні. В Америці були менші демонстрації, але і там були бомбові замахи. — Як звисно, довго ведено гострий спір о те, чи оба анархісти поповнили ті злочини, які їм закинено. Американський суд присяглих сказав, що винні. Боронив їх адвокат Вільям Томсон. Він по 4 літах зрікся оборони і заявив, що по його переконанню Сакко і Ванцетті є невинні та що суд над ними був несправедливий. Людство — сказав цей адвокат — нехай тепер видасть про цю подію свій осуд. Розпочалась агітація за увільненням обох анархістів. Зібрано около пів мільона долларів на цю агітацію, розаітовано цілий світ. — Годі сказати, чи Сакко і Ванцетті винні чи невинні. Коли невинні, то очевидно поповнено „морг справедливості“. Але ця подія дивна є тим, що заінтересувала цілий світ — той самий світ, який байдужно придивлявся, як Маджари 30 тисячів невинних наших людей розстрілювали большевики без суду. Над Сакком і Ванцеттім бодай суд відбувся, а нас так без суду як воробців стріляли. І тоді отгі „робітничі маса“ мовчали. Що то нині штучна агітація не зробить?

ЛИТОВСЬКИЙ президент Сметона веде завзяту боротьбу з політиками-демагогами, які дістались були до сойму тільки через те, що мали широкую губу тай довгий язик. Темною народови обідцаливо ни все, щоби тільки вибрав їх в посли. Ті демагоги так господарили, що Литва опиялилась над берегом пропасті. Тоді правдиві литовські патріоти при помочи війська повалили демагогічний уряд і вибрали на президента Сметону. Ог і він зробив лад на Литві. Одних демагогів прижкнув, інші самі повтікали, а ще інші самі позалазили в місяці діря. Те-

Так утікає бруд при пранню, „Радіоном“! сам пере!

ву засипляє. За цілий день не спить усього три години. Після пів року не спить уже чотири години, після двох дальших літ не спить за дня десять годин. Час спання зменшується поступенно. Дитина шістьлітня потребує ще одинадцять годин спання, чотирнадцять-літня вже лише девять годин. Дорослі потребують всім годин спання. При кінці життя, себто старець, потребує вже лише сім годин сну або й ще менше.

Всі фізичні і душевні життєві прояви людини у сні змінюються. Серце бється повільнійше і слабше віддих стається спокійнійший і глибший, майже всі желези зменшуються, виділювання, мязи ослабають, усі функції нервів і мозку опадають аж до зануку свідомости. Праця зміслів зникає так, що у сні сполюка зі зовнішнім світом майже зовсім переривається, а всі рефлекси, які на яві реагують бистро на зміна в окруженню, — зникають.

А встатак, життє дальше існує, воно не згасло, лише впадо до найнижшої степені інтензивности. Доказом усього є те, що людина підчас спання і дальше віддихає, серце бється, доказують се

сни, які маємо підчас спання.

Однак сон (спання) є чимсь більше як зменшенням життєвих проявів. Коли приймемо, що коли людина не спить і працює, то в тілі нагромаджуються складники умучення, отже тим самим лише сон може усунути ці складники. Лише завдяки спанню людина стається наново здібною не спати і працювати.

Крім умучення ще й інші чинники сприяють появі спання. Є се: згаснення зовнішніх подразнень, які торкають зміслів слуху, зору, чуття, нюху і тд., а також деякі психічні уявлення, які бажують приходу сну, почування, що сон нас успокоїть, відірве від виснажуючого думання, від жури, хвилювання веселих або тривожних сподівань.

Відповідь на питання: як довго людина може обійтись без спання, залежить від різних чинників. Сон настає сам ісе без правильним способом у кожної людини, коли є до сього потреба, спричинена щоденною працею. Воля й енергія можуть прогнати сон, але лише до певної міри. Коли комусь щось довгий час перепинає в спанню, то виступають дуже важні душевні і фізичні забурення. Можна

се бачити й у звірят. І так пси гинули, коли їм не дали спати через п'ять днів, деякі видержували се довше, навіть двадцять два дні.

Про людей, на загал можна сказати, що при найбільшім напруженню волі й енергії можуть обійтись без спання не довше як чотири дні.

Знає се було вже й давнійше і використовувано се в жорстокий спосіб, приміром для торту, які полягали на сьому, що людині задушення на тортури, не давали спати, послугуючися внутрішніми або зовнішніми подразненнями.

Ріжні люди можуть ріжно довго не спати. Се залежить від духової і фізичної праці і від будови тіла (конституції) даної людини. Нерідко се є залежне від деяких желез, які визначаються тим, що внутрішню виділюють зі себе матерії. Знає се також, що неврастенки скоро ослабнуть при праці і потреба сну у них збільшується.

Сильна праця мязів, передовсім на свіжому воздуху, прискоряє потребу спання. (Селяни, що напружуються тяжко в полі, ідуть скоро спати, зараз вечером). Вкінці і клімат не полишається без впливу на спання і неспання.

се бачити й у звірят. І так пси гинули, коли їм не дали спати через п'ять днів, деякі видержували се довше, навіть двадцять два дні.

Про людей, на загал можна сказати, що при найбільшім напруженню волі й енергії можуть обійтись без спання не довше як чотири дні.

Знає се було вже й давнійше і використовувано се в жорстокий спосіб, приміром для торту, які полягали на сьому, що людині задушення на тортури, не давали спати, послугуючися внутрішніми або зовнішніми подразненнями.

Ріжні люди можуть ріжно довго не спати. Се залежить від духової і фізичної праці і від будови тіла (конституції) даної людини. Нерідко се є залежне від деяких желез, які визначаються тим, що внутрішню виділюють зі себе матерії. Знає се також, що неврастенки скоро ослабнуть при праці і потреба сну у них збільшується.

Сильна праця мязів, передовсім на свіжому воздуху, прискоряє потребу спання. (Селяни, що напружуються тяжко в полі, ідуть скоро спати, зараз вечером). Вкінці і клімат не полишається без впливу на спання і неспання.

пер през. Сметона змінив конституцію, щоб Литву охоронити на будуче від зарази демагогії. А саме демагогі ухвалили були, таку конституцію для Литви, що президент держави урядовав лиш три літа, а по трех літах вибирано іншого. Демагогі такий короткий час урядовання президента ухвалили, бо сподівались, що коли лиш три роки кожний президент буде урядувати, то скорше прийде черга на іншого демагога стати президентом. Тай той президент держави був околотою — без влади. Якби нпр. вороги напали на Литву, то президентови не вільно було розпочати війни без згоди союму. Якби так нпр. вороже військо без виповідження війни напало на край, або якби ворог виповів війну Литві, то президент мусів скласти сойм і його просити, щоб дозволив війну вести. Розуміється, що закимби послі біхались і закимби ухвалили війну, то ворог займав цілу Литву. Тепер Сметона змінив так конституцію, що президента мається вибирати на 7 літ і він має право розпочати війну без союму, якби ворог напав на край, або виповів війну краєві. Розуміється, що це литовським демагогам дуже не подобається, і вони на весь світ кричать, що конституція не подобається народови. Та це брехня. Литовський селянин не такий дурний, щоб вірив демагогам. Навпаки, литовське селяне домагаються, щоб Сметона був королем Литви, бо держава, так як і господарство, повинна мати господаря. Тай мудро кажуть.

ВСЯЧИНА

Шнільна молодіж повинна свої закупна полагоджувати в українських skleпах.

Підмога для родин резервістів. Коли резервіст покліканий є на вправи військові, то о підмогу можуть старатися: 1) жінка, 2) діти шлюбні і нешлюбні, 3) пасерби, 4) родичі шлюбні і нешлюбні, 5) брати сестри, 6) дідо і бабуня, 7) родичі нешлюбної матери резервіста. Підмога належить лиш тоді, коли резервіст своєю працею удержує ті особи. Підмога признається разом для цілої родини, хотьби дехто з родини жив в іншій господарстві або місцевості. Коли лиш одна особа має право до підмоги, то дістає 60% влатні, яку має резервіст; 70% коли є дві особи; 80% коли є три або більше осіб управлених до підмоги. Родини резервістів по селах дістають: 1 особа — 50 гр.; 2 особи — 60 гр.; 3 або більше осіб — 70 гр. денно. (В містах троха більше). Зголошення вносити до уряду громадського того села, де мешкає родина резервіста. В зголошення треба подати виказ всіх осіб, які мають право до підмоги. Зголошення внесені пізніше як місяць по укінченню військової служби, не будуть узгляднені.

Знадайте громозводи!

Цего року панували на наших землях великі бурі в громами і тому багато було пожарів від громів. В містах пожарів від громів не було, бо в містах є на всіх важніших будинках громозводи, які хоронять від громів не лиш той будинок, але і найблизчу околицю. Отже від громів потерпіли лиш села, а то тому, що по селах нема громозводів навіть на церквах, школах і інших будинках. Не так то в Німців і інших західно-європейських народів. Там майже кожний замощній господар хоронить своє господарство громозводом. Час би і у нас про те подумати — і в осени та зими постаратись о громозводи. В Польщі в повіті Замосць було так багато пожарів від громів, що тамтешній староста видав відозву до громад, щоб заклали громозводи. Ці громозводи мають бути закладані під надзором і при грошевій допомозі старосты в Замосці. Розуміється, що наші села не можуть рахувати на таку поміч і мусять самі братись до діла. Кошти одного громозводу вносять около 80 зл. Добре було, щоб Краєве Т-во „Сільський Господар“ навязало взаємини з поважною

фірмою, що доставляє і інсталує громозводи, і її поручило нашим селам.

До Вп. Хліборобів! у всіх наших часописах проголошено сільсько-хліборобську виставу в Стрий, в часі від 25.IX. до 2.X. ц. р., яка обійматиме всі галузі хліборобської господарки. Ця вистава має дати вірний образ хліборобської праці в стрийській області, але обіч цього вона бажає зібрати з цілого краю цюнайкращі різнні плоди для наглядної хліборобсько-освітної пропаганди в Стрийщині. Маючи це на увазі годівельна секція сільсько-хліборобської вистави в Стрию просить усіх українських чільних хліборобів збогатити цю виставу що найліпшими плодами своєї годівлі. Треба нам показати на стрийській виставі передусім: гарно виплекану рогату худобу (бугаї, корови, молодик), відтак робучі коні. Звертаємо увагу, що не розходиться тут тільки о саму расовість, але також і о ужиточність осібняків. — Якщо найдеться корова, хочби і не расова, а даюча обильну скількість молока, а при тім відсотку товщу, — то безумовно варто нею запродукуватись. Побіч коней та рогатої худоби належить рівнож обіслати виставу безрогами (кнурі, ляхи, поросята), ріжної породи крілками і свійською птицею як индикі, гуси, качки, кури, перлиці (пантарки) і голуби. Всі експонати належить зголошувати до Повітового Союзу Кооператив в Стрий найдалше по кінець місяця серпня ц. р. зоби їх на час скатальоувати. Щоби виставці не наражувати на великі витрати з приводу удержування худоби протягом цілого тижня вистави, виставовий Комітет рішив призначити на виставу худоби лишень перші 3 дні вистави а це: 25, 26, 27, вересня ц. р. і на той час час постаратись о безплатне приміщення на нічліг для худоби самої і її власників. Всю скільську інтелігенцію, а особливо ВП. П. о. Духовників і Учительство просимо, зоби звернули увагу місцевому населенню на цю відозву і розвели в тім напрямі акцію. З окрема звертаємося до ВП. П. Начальників громад і Оглядачів худоби, зоби хотіли виставкам допомогти в обісланні експонатів нашої вистави. Де тільки можна, треба в порозумінню з сусідніми селами вбо на запорядження повітових кооперативних осередків організувати вагонову висилку худоби на виставу. Завважуємо, що виставовий Комітет виставарє о заліжничу тарифову знижку на пересилку експонатів, завдяки якій поворот худоби по виставі до надавчої заліжничої стації відбудеся безплатно. — За годівельну секцію: Ін. Захарій; За виставовий комітет: О. Луцький, М. Павлюк.

Цині збіжжя: новежито 36—37; нова пшениця 45—46; новий ячмінь 33—34; новий овес 28—29; кукурудза 32—33.

Есенції до горівок, лінерів і руму до набуття в аптці під „Звіздою“ Перемишль, Францішканська ч. 2.

НОВИНКИ.

Затроєння. В Познані затроєлась ціла родина міщанина Собковича грибами. Собковик, його жінка і два сини (16-літній і 20-літній) померли. Уратовано лишень доньку, якій гриби не смакували і вона найменше їх зіла. — Дивно смертю від затроєння помер в своїм маєтку князь Любомірський в 29 році життя. Разом зі своєю жінкою наловив він раків в потічку. Ці раки дав він кухареві, щоб зварив і приправив на обід. Коли князь і княгиня зіли ці раки, зараз занедужали. Князь по довшій недужі помер, а княгиня подужала. Лікарі сказали, що обоє князі затроєлись раками.

Нілько видано грошей на горівку? В цілій Польщі за рік 1926 видано 656,818740 зл. на саму горівку. А колиби ще почислено видатки на вино, пиво і інші горячі напитки, то сума видатків на горячі напитки перевищила 1 мільярд золотих т. є більше як половину всіх державних видатків в Польщі.

Румунська кооператива. Від року злодії обкрадали залізничу стацію Сокаля в Румунії. Полі-

ція шукала злодіїв але не могла знайти. Аж тепер через випадок відкрито кооперативу злодіїв. Бо показалося, що урядники під проводом начальника стації утворили злодійську спілку, яка правильно обкрадала товарні вагони а після крадене через помічників продавала. В тайний магазині злодіїв найдено товарів на 1 мільон лей. Тому що крадіжки були і на інших стаціях, ведєся тепер слідство, бо припускають, що залізничники утворили злодійську кооперативу. Нема що дивуватись, бо у Румунії недавно вкрадено поїзд разом з вагонами. Цего може доклати тільки злодійська кооператива. — Найновіці газети доносять про подібну злодійську кооперативу в румунській друкарні грошей. А саме головний директор друкарні грошей Фальккояну утворив злодійську спілку, до якої крім него належав його секретар Петру і адміністраційний директор урядової газети Томеску. Всі три вкрали на спілку 70 мільонів лей. Як вийшло все наверх? Також через випадок. Третій спілшник Томеску крав не тільки разом з Фальккояну і Петру — він обкрадав і касу урядової газети. Коли ці крадіжки вийшли наверх, він застрілвся. Але лиш для поліції лист, в якім відкрив і злодійства в друкарні грошей. Поліція арештувала Фальккояну і Петру. Перший з них признався, що вкрав 22 мільонів. Решту забрали певно два спілшники Томеску і Петру. Це арештування годового директора друкарні грошей Фальккояну, котрий перед тим був генеральним секретарем в міністерстві фінансів, свідчить, що в Румунії крадуть всі — від вольного до міністра. Тай нічо дивного — Румунія прецінь є циганською державою. Там кожда сільська хата мусить мати у вікнах крати, бо інакше сусіди все з хати винесуть. От така то держава Румунія і вона то хоче тепер зрумуунувати Українців, Болгарів і тд. — себто хоче зробити з них злодіїв.

Плідні жінки. В англійськимісті Томбрідж було дотепер дві жінки, які мали по 23 дітей. Одна з них була жінкою залізничного урядовця, друга жінкою робітника. Тепер жінка залізничного урядовця породила 24 дитину. Англійські газети пишуть, що перший раз в історії Англії трапляється, щоб дві жінки вродили разом 47 дітей, з котрих всі живуть.

В останнім числі ми донесли, що на о. Івана Мельника, пароха в Берегах, самбірського повіту, напали вночі злодії, побили його і повтікали. Поліція викрила злодіїв. Ё це такі парфяніна о. Мельника, парубки — сини заможних господарів. Слідство викрило, що парубки узброєні виняли шбу в вікні і влізли до кімнати і тут стали шукати за грішми, бо чули, що священник має сховані гроші. В сусідній кімнаті спав священник Коли злодії нишпорили по кімнаті, священник пробудився, наробив крику і з револьвером в руці отворив двері до кімнати, де були злодії. Злодії вирвали йому револьвер з рук і стали бити колюбою від карабина. Але тимчасом побудилась челядь і зчинила крик в цілм домі. Злодії скоро втікли, лишивши поломаний карабін. Священик має 8 тяжких ран, а крім того зломано йому середній палець в лівій руці. — Ця подія, що сини заможних господарів стали збуйами і зачали своє ремесло таки від свого священника, свідчить про страшне зіпсутте тамтешньої сільської молодіжи.

Родинні сварки іноді до великого лиха доводять. Таке лихо сталося і в домі господаря Луки Чорного в Солонці під Львовом. Лука Чорний оженив сина Гринька і дав йому хату під одним дахом зі своєю. Записав йому і 2 морги ґрунту, але домагався, щоб часть збіжжя давав йому, бо він вже 60-літній і працювати не в силі, а молодший син Филип це парубчак тай заробити не годен. Гринько з дочатку давав батькови часть збіжжя, але цего року за намовою жінки і тестя не хотів дати, вимолити збіжжє і хотів вивезти до міста на продаж. Але оноді вечером мама (жінка Луки Чорного) забрала збіжжє і замкнула в своїм шпихлірі. На другий день встав Гринько і зачав сокивою рубати двері до шпихліра, щоб збіжжє забрати. Прибіг Лука з сином Филипом і розпочалась сварка. Тоді розлучений Гринько сокирою розрубав голову

братови Филипови, і те саме хотів батькови зробити, але сокира похитнулася і відрубала батькови лице та заломила щоку. Так отже Гринько став братовбийником і мало що батька не убив за марницю. От до чого довела сварка і незгода.

Буря зі зливою шаліла минулого тижня на Покуття. Ріки виступили з берегів, залляли оселі і поля, забираючи з собою збіжжє. Дуже потерпіли села в косявським повіті, бо там жиньва, як і вєсюди в горах, що-йно зачалась і вода забрала полукіпки. В стайславським повіті буря повирвала стовпи телеграфічні і дерева.

Нещасний випадок. В Обелєві коло Лабишина тамошний господар Томаш ідуци звилами в поле, забав сливок. Вбив отже вила в землю, а сам вилів на сливку. Коли зривав сливки, похитнувся, впа впрорст на вила і на місці згинув.

Збуї гуляють. Зі Сколього іхали оноді купці з ярмарку. Надорозі між Козиною а Оравою напали на них збуї і грозячи їм смертю, зрабували кілька тисяч зол. і повтікали. — Таке саме стрігло купця Ротбарта в лісі під Кольбушою. Збуї закинули йому мішок на голову, збили його і зрабували 400 зол. — Коло села Липник 4 парубки два рази напали на купців, як вертали з ярмарку, і їх обрабували. Збуїв арештовано кілька днів пізніше. — Як бачимо, збуї правильно нападають на тих, що вертають з ярмарку, бо сподіються при них знайти гроші або куплений товар. Тому це раз упоминаємо наших селян, зоби були осторожні, вертаючи з міста, особливо тепер, коли дні коротші. — Та не тільки на гостинцях нападають збуї. От в Збюїсках під Львовом оноді збуї виняли вікно господареві Іванови Кудлатому, влізли до хати і зачали господарити. Господар пробудився і наробив крику. Злодії втікли в сад. Але тут зайшов їм дорогу син господаря, що стеріг саду, і на крик батька пробудився. Збуї вистрілили, ранили сина і повтікали.

Страшна посуха панує в Болгарії. В селі Лопница забобонні селяне уроїли собі, що посуха є карою божою за те, що 4 тамошні селяне живуть не по божому, бо оден ходить до чужих жінок, другий — фалшував молоко через цілий рік, третій — криво присягнув, четвертий — є картограєм. Всіх чотирох грішників селяне убили. Поліція арештувала убійників.

Хлібоїдське віче не вдалося. В день Преображення Хр. відбувся в Іспасі коло Коломиї відпуст, на який зійшло дуже багато людей з околиці. Хлібоїдські агітатори зіхались тут і хотіли уладити віче. Але коли зачали гаути хрунівського харамана, обурені селяне кинулись на трибуну і її розкинули. Хлібоїди дали ногам знати, люди гнали за ними. Поліція стала в обороні хлібоїдів. Прийшло до сутички з поліцією. Польські газети пишуть, що двоє поліцаїв ранено, але за те не пишуть, кілько селян ранено.

Вибух гранатів. Коло Вжеєснї відбувалися військової вправи в киданню ручними гранатами. Котрі гранати не експлдували, то їх визбуривано і складано на купу і визначено двоє вокаів Бучкевича і Полотенника, щоб стерігли тих вибравованих гранатів. А було їх всіх 60 штук. Оден зі жовнірів, думаючи, що ті гранати вже до нічого не придатні, розложив вогонь і вложив в огонь гранат. Гранат експлдував, а також всі гранати, що лежали на купі, і розшарпали обох жовнірів на кусні.

Убийство. В Хомяківці коло Коломиї, ділч Кальман Корнайх (жидівського віроісповідання) вийшов оноді вночі, щоб переконастись, чи вартівники чуйно стережуть його майна. Коли переходив через подвіре, впа в стріл і на місці повалив ділчак трупом. Ще не знати, хто доконав убійства. Правдоподібно виязвиться, що це була особиста пімста.

Під колеса поїзду залізничного на стації Місток між Львовом і Самбором кинувся парібок Іван Маковський з Любіня. Слідство виказало, що парубка силували в дома, зоби оженився з дівчиною, яку він не любив. З розкуки відібрав собі життя.

Медвідь появився в околиці Закопаного. Стрігивши в лісі 14-літню дівчину заріз її на смерть, а 18 літнього парібка тяжко покалічив. Уладжено велику нагінку і застрілено медведя.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає

В приватній мужеській українській Семінарії „Рідної Школи“ УЛТ у Львові вул. Крулярська ч. 15 відбуваються додаткові вписи на всі курси (I-V) від 29. серпня. Зголошуватись якнайшвидше, бо і число кандидатів обмежене. Вступні іспити від 1. вересня. Близких пояснень udzielю Управа.

Вписи до Торговельної Школи Тов. „Просвіта“ у Львові, при вул. Корнятків ч. 1. відбуваються 30 і 31 серпня а наука починається 1. вересня 1927. — Управа.

З приватної української гімназії „Рідної Школи“ в Рогатині. Поправки та доповнюючі іспити відбуваються в днях 30 та 31 серпня, додаткові іспити до I. класи 1. вересня, а додаткові вступні іспити до клас II-VIII. у днях 2 та 3. вересня. Додаткові вписи до всіх класів мусять бути полагоджені до кінця серпня. — Управитель гімназії: Чайковський.

Сирота по священнику шукає місця до заряду домою. Уряд парох. Яблінка виж. п. Турка н/С.

Добрі домашні обідні дає М. Століца Перемишль, Борельовського 15 (Засяння).

Вдова по священнику, середних літ, шукає місця до заряду домою і господарством. Зголошення до адм. „Укр. Голосу“.

Даю лекції французької, англійськ. і німецьк. мови і музики. Перемишль, 3-го Мая ч. 49. О. Первенко між 1—5 пополудни.

Абсолютно гімн. довголітній інструктор шукає лекції на селі, на цілий рік. Зголошення до Адм. „Укр. Голосу“.

Студенти знайдуть помешканє, удержання і опіку. Перемишль, Дворського 31. Мазурка.

Др. Прийма Остап повернув і орд. в Перемишлі, Рівнок 12. у внутрішніх і жіночих недугах, просвітлює Рентгеном, насвітлює кварцевою лампою і Солюном.

Позір! НОВІСТЬ! Позір!
КНИЖКА І ЧАСОПИС
необхідна для всіх радних Українців.

20. серпня ц. р. вийшла друком книжка Дра Степана Барана: „Галицький закон громадський з 1866 р.“ з усіми пізнішими змінами і додатком про закон і мову урядування державних, адміністраційних і самоуправних властей. Кожний радний Українець має обовязок зазнакомитись в громадськими законами, бо інакше не буде міг в раді боронити прав своєї громади і свого народу. Рівночасно з днем 5 вересня ц. р. виходити-ме 2-тижневик: „Громадська Самоуправа“ під редакцією Володимира Целевича. Цей часопис буде присвячений правам громадської господарки і громадської політики. Ціна книжки Дра Степана Барана: 1 прим. 1 зол. 20 сот., при звичайній пересилці: 1 зол. 35 сот., при порученій 1 зол. 65 сот. 5 прим. 6 зол. 20 сот.; 10 прим. — 10 зол. 80 сот., за посліплатою 30 сот. більше. Передплата 2-тижневика „Громадська Самоуправа“: річно 7 з. 20 с., піврічно 3 зол. 60 сот., ціна поодинокого примірника 30 сот. Замовляти книжочку і 2-тижневик: „Видавництво „Громадська Самоуправа“, Львів, вул. Косцюшки ч. 1а. гроші висилати на адресу проф. Амброз Березовський, Львів, вул. Косцюшки ч. 1а.

Liljo-Voraks вибілює шеру, змякшує воду. Ціна за пак. 50 сот.
Пух пудер до волосся, відтовщує волосся, хоронить перед зміною краски. Ціна за пак. 60 сот.
Skalin до волосся, усуває лущення і хоронить перед випаданням. Ціна за флаш. 1 зол. 30 сот.
Головний силладі
В. І. МУШИНСЬКИЙ, Перемиль, Галичина.

Аптика і Дрогерія під „Звіздою“
істнуюча від 50 літ
в Перемишлі, ул. Францішканська ч. 24 (біля вежі)
поруває всякі аптичні ліки і всі артикули входячі в круг дрогерії.

З днем 15. вересня ц. р отвирєє знова Союз Українок курс шиття і крою так суконь як і біля, а також науки ріжних жіночих робіт. Усей курс треватиме від 15. вересня 1927 до 1. VII 1928. Зголошення приймаєсь в дівочому Інституті ул. Татарська ч. 4.

Подаємо до ласкавого відома Ви-сокоповажаному громадянству, що з днем 1. липня ср. отворилисьмо в Перемишлі Ринок 23 (напроти Магістрату)

Перше українське електрично-технічне інсталяційне заведення.

Маємо рівнож на складі усі прилади електрично-технічні і продаємо по дешевих цінах. З глибоким поважаннем
Дмитро і Іван Дучинські.

Др. Михайло Коє
лікар очей (окуліст) ординує в Перемишлі, вул. Міцкевича 11. (в поштонім будинку).

Др. Іванна Вітошинська
ординує в диточих і внутрішних недугах в Перемишлі, вул. Миколаєв 6 (бічна Чарнецького).

Домагайтесь найдобріших паперців до курення „Калина“ з фабрики кооперативи „Будучність“ в Тернополі.

Магазин обуви
Тома даніло Лашкевич
Перемишль, вул. Владича ч. 3.
поруває обуве заграничне, кравеє як також власного виробу, роблене на міру.

ЖАДАЙТЕ І УЖИВАЙТЕ
одиноку найліпшу і своєрідну
ПАСТУ ДО ОБУВИ
ЕЛЕГАНТ
О. Левицької і Ски.
Львів, Кордецького 51.

ЖАДАЙТЕ
у всіх кооперативах і крамницях
„МУТА“
МИЛО ОДИНОКОЇ УКР.
КООПЕРАТИВНОЇ
ФАБРИКИ ЦЕНТРОСОЮЗ

Лілія-Воракс вибілює шеру, змякшує воду. Ціна за пак. 50 сот.
Пух пудер до волосся, відтовщує волосся, хоронить перед зміною краски. Ціна за пак. 60 сот.
Skalin до волосся, усуває лущення і хоронить перед випаданням. Ціна за флаш. 1 зол. 30 сот.
Головний силладі
В. І. МУШИНСЬКИЙ, Перемиль, Галичина.

Лілія-Воракс вибілює шеру, змякшує воду. Ціна за пак. 50 сот.
Пух пудер до волосся, відтовщує волосся, хоронить перед зміною краски. Ціна за пак. 60 сот.
Skalin до волосся, усуває лущення і хоронить перед випаданням. Ціна за флаш. 1 зол. 30 сот.
Головний силладі
В. І. МУШИНСЬКИЙ, Перемиль, Галичина.

Аптика і Дрогерія під „Звіздою“
істнуюча від 50 літ
в Перемишлі, ул. Францішканська ч. 24 (біля вежі)
поруває всякі аптичні ліки і всі артикули входячі в круг дрогерії.